

[Knut Kristensen.]
 nogle Udtalelser overfor en Opfattelse, som den Gang blev fremført af flere og da fortrinsvis af de ærede Ordførere for det socialdemokratiske og det konservative Parti. Disse Udtalelser kan jeg i alt væsentligt her henviser til; de findes i Folketings-tidenden for Samlingen 1923—24 paa Spalte 2014 og fremefter. Men da disse Anskuelser, som den Gang blev ført frem, nu er blevet gentaget, ønsker jeg ogsaa at knytte nogle Bemærkninger dertil.

I de to ærede Ordføreres, Ordføreren for det konservative Folkepartis og Ordføreren for Socialdemokratiets, Udtalelser kom Gang efter Gang frem, at det, vi skulde tilstræbe ved en Valglovsordning, var at faa Ligelighed og Retfærdighed frem i Valgsystemet, og det kan jeg fuldt ud tiltræde. Det er et Hovedhensyn. Det er ikke alene noget, som selve Grundloven byder, men det er ogsaa noget, som er ret og rigtigt. Men de ærede Ordføreres Udtalelser gik nu som den Gang ud paa, at denne Retfærdighed og Ligelighed kunde man udmaale og skulde man udmaale alene gennem Tallene for Stemmerne, deri skulde Udtrykket for Ligelighed og Retfærdighed ene og alene findes. Det var Grundlaget, det var Forudsætningen for deres lange Taler, og hvis nu denne Forudsætning er urigtig, ja, saa er deres lange Taler ogsaa urigtige, for de var bygget op paa dette.

Det er netop det, som er min Opfattelse, at dette, at man udmaaler Retfærdigheden og Ligeligheden alene efter Tallene, giver hverken en retfærdig eller en ligelig Valglov. Det, som er det afgørende med Hensyn til det politiske Arbejde og den Ret, som Vælgerne har faaet ogsaa her i Landet til at være medbestemmende om Landets Styrelse, er i og for sig ikke Stemmeretten eller Valgretten — det er Midlet, men det er i og for sig ikke det, der interesserer —, men det er, at man over Indflydelse, at man faar sine Interesser og sin politiske Opfattelse gjort gældende og derigennem over Indflydelse paa Landets Lovgivning og Landets Administration. Derfor er det afgørende efter min Opfattelse, naar man skal lave en Valglov, at faa en Valglov, hvorefter hver enkelt Mand og hver enkelt Befolkningsdel har lige gode ydre Betingelser for at øve Indflydelse paa og faa sine Interesser varetaget i den lovgivende Forsamling og i Administrationen. Det er Betingelserne for Indflydelse, der er det afgørende. Det,

der har Interesse, er i og for sig ikke, om man stemmer, eller om man har Valgret, men det er Indflydelsen. Det ene er Midlet, det andet er Maalet.

Opnaas det nu, naar man lægger Tallene og Tallene alene til Grund for Udmaalingen af Ligelighed, at de forskellige Folk i Landet faar lige gode Betingelser for at øve Indflydelse paa Landets Lovgivning og Administration? Efter min Opfattelse absolut ikke. Der er i de gamle Valglove givet Udtryk for — og det er ogsaa kommet til Orde Gang efter Gang under Forhandlingerne —, at hvis dette skulde naas, maatte de tyndt befolkede Egne have en forholdsvis stærkere Repræsentation, for ellers blev deres Indflydelse mindre.

Lad os tage et Eksempel. Lad os tage Yderpunkterne, Hovedstaden, som er den tættest befolkede Del i Riget, og som ogsaa paa anden Vis kan øve Indflydelse og har Betingelser for at øve Indflydelse, og Landet — der ligger noget imellem, de større og de mindre Købstæder. Lad os tage Lokalindflydelsen først. Naar nu Hovedstaden, som jo er en lokal Enhed, møder her i Folketinget med sine 24 Repræsentanter og desuden har Aktier i nogle udenfor, som den har været med til at vælge, er der saa nogen, der vil paastaa, at den ikke øver større Indflydelse, ikke har større Betingelse for at faa sine lokale Interesser varetaget end en Mand eller en Organisation, eller hvad det nu er, ude i en Landkommune, ude i en Stationsby, enten det saa er paa Sjælland, paa Fyn eller i Jylland?

Der er jo ingen, der vil kunne faa i hvert Fald nogen, der vil se uhildet paa Sagen, til at sige, at her er Forholdet lige, at her er Betingelserne for at faa sine lokale Interesser varetaget lige gode. Ingen vil kunne paastaa det, og jeg havde da ogsaa den Tilfredsstillelse — man kan maaske ogsaa vende det om og sige, at det var det modsatte —, at sidste Gang vi diskuterede dette Spørgsmaal, var der ingen af de ærede Talere, som holdt paa Tallene alene, der vilde paastaa, at de lokale Interesser under disse Forhold var lige godt repræsenteret og lige godt varetaget her i det danske Folketing. Det er de heller ikke, tværtimod, der er en saa himmelvid Forskel paa den Mulighed, som de forskellige Omraader i vort Land har for at kunne faa deres lokale Interesser varetaget i Lovgivningsmagt og Administration.

Jeg gaar nu over til det politiske. Jeg skal ikke gentage hele den lange Række af Begrundelser og Paavisninger af, hvorledes